

USTNY EGZAMIN Z JĘZYKA POLSKIEGO

Przed egzaminem

Nauczyciele języka polskiego przygotowują do części ustnej egzaminu maturalnego listę tematów z języka polskiego w terminie do dnia 10 kwietnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny. Lista tematów może uwzględniać tematy zaproponowane przez uczniów (słuchaczy).

Do końca września roku szkolnego, w którym odbywa się egzamin maturalny, zdający wybiera z listy szkolnej temat do prezentacji na egzaminie.

Zdający dostarcza przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego wykaz bibliografii wykorzystanej do opracowania tematu nie później niż na 4 tygodnie przed terminem części ustnej egzaminu maturalnego. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie przekazuje wykaz bibliografii właściwemu zespołowi przedmiotowemu.

Przeprowadzanie egzaminu

- ⤴ Część ustną egzaminu maturalnego przeprowadza i ocenia przedmiotowy zespół egzaminacyjny.

W skład zespołu przedmiotowego wchodzi:

- ⤴ nauczyciel języka polskiego wpisany do ewidencji egzaminatorów jako przewodniczący;
- ⤴ drugi nauczyciel języka polskiego - jako członek.

Spośród osób wchodzących w skład zespołu przedmiotowego co najmniej jedna osoba jest zatrudniona w innej szkole lub w placówce.

- ⤴ W skład zespołu przedmiotowego nie może wchodzić nauczyciel, który w ostatnim roku nauki prowadził zajęcia ze zdającymi.
- ⤴ Członkiem zespołu przedmiotowego może być także nauczyciel akademicki posiadający przygotowanie z zakresu przedmiotu.
- ⤴ Przewodniczący zespołu przedmiotowego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg części ustnej egzaminu maturalnego.
- ⤴ Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce zostaje powołany w skład zespołu przedmiotowego w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły lub placówki.
- ⤴ Do sali, w której jest przeprowadzana część ustna egzaminu maturalnego, nie można wносить żadnych urządzeń telekomunikacyjnych ani korzystać z nich w tej sali.

Forma egzaminu

1. Egzamin trwa ok. 25 minut i składa się z dwóch części:

- ⤴ w części pierwszej, trwającej ok. 15 minut, zdający prezentuje przygotowany temat. Podczas prezentacji może posługiwać się planem prezentacji oraz wykorzystać materiały pomocnicze, w tym film, nagraną wypowiedź lub muzykę. Czas ich

wykorzystania nie może być dłuższy niż 5 minut. Czas ten wliczany jest do całkowitego czasu prezentacji. W trakcie prezentacji członkowie przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego nie przerywają wypowiedzi zdającego, chyba że zostanie przekroczony limit czasu, w takim przypadku należy poczekać, aż zdający skończy rozpoczętą przez siebie myśl;

- ▲ część druga, trwająca ok. 10 minut, polega na rozmowie zdającego z zespołem przedmiotowym. Pytania członków przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego mogą dotyczyć jedynie prezentowanego tematu i bibliografii. Jeżeli zdający nie wygłosi prezentacji lub zaprezentuje temat inny niż zgłoszony w deklaracji ostatecznej, lub nie dostarczy bibliografii w wyznaczonym terminie, zespół przedmiotowy nie przeprowadza z nim rozmowy. Pytania zadane przez przedmiotowy zespół egzaminacyjny w czasie rozmowy po prezentacji odnotowywane są w protokole indywidualnym;
- ▲ podczas egzaminu zdający może wykorzystać (o ile temat na to pozwala) przygotowane przez siebie materiały pomocnicze (np. film, nagranie, ilustracje, plansze). Wykaz materiałów pomocniczych zgłasza wraz z bibliografią;
- ▲ w czasie egzaminu zdający może korzystać z planu prezentacji, który okazuje do wglądu przed przystąpieniem do egzaminu (objętość planu nie powinna przekraczać jednej strony formatu A-4; nie jest wymagane wcześniejsze złożenie planu).

Ocenianie egzaminu

- ▲ Ocenie podlegają wszystkie elementy egzaminu zgodnie z obowiązującymi kryteriami oceniania. W trakcie prezentacji członkowie przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego indywidualnie oceniają każdego zdającego. Swoje propozycje nanoszą na kartę indywidualnej oceny.
- ▲ Przedmiotowy zespół egzaminacyjny ustala wynik egzaminu każdego zdającego bezpośrednio po jego wyjściu z sali egzaminacyjnej.
- ▲ W przypadku braku możliwości uzgodnienia wyniku egzaminu przez zespół, decydujący głos ma przewodniczący. Wynik ustalony przez zespół jest ostateczny.
- ▲ Podczas ustalania wyników w sali nie mogą przebywać zdający.
- ▲ Wyniki tej części egzaminu przewodniczący przedmiotowego zespołu egzaminacyjnego ogłasza tego samego dnia, o godzinie określonej w harmonogramie.

Zasady oceniania ustnej części egzaminu

W ustnej części egzaminu ocenie podlegają: prezentacja tematu (zawartość merytoryczna i kompozycja wypowiedzi), rozmowa o problemach związanych z prezentowanym zagadnieniem i sprawność językowa w obu częściach egzaminu.

Za ustną część egzaminu zdający może uzyskać 20 punktów w następującym układzie:

- ▲ za prezentację tematu: 5 pkt (3 za zawartość merytoryczną, 2 za kompozycję) – 25% ogólnej punktacji,
- ▲ za rozmowę: 7 pkt – 35% ogólnej punktacji,
- ▲ za język: 8 pkt (oceniany w obu częściach egzaminu) – 40% ogólnej punktacji.

Wyniki egzaminu maturalnego w części ustnej

Zdający zdał egzamin maturalny w części ustnej z języka polskiego, jeżeli uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.

Szczegółowe kryteria oceniania znajdują się w Aneksie do egzaminu maturalnego od 2010 roku (*Egzamin maturalny od 2010 roku. Aneks*), zamieszczonym na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

http://www.cke.edu.pl/images/stories/Aneks_inf_mat/Aneksy_2010/aneks_2010.pdf

Egzamin dla osób niesłyszących

- ♣ zdający przystępuje do części ustnej egzaminu z języka polskiego
- ♣ zdający ma prawo do zdawania części ustnej egzaminu z języka polskiego w języku migowym lub przygotowania prezentacji na piśmie, w przypadku, kiedy zdający nie zna języka migowego i nie mówi.

ZASADY SPORZĄDZANIA BIBLIOGRAFII

Bibliografia – uporządkowany spis dokumentów (książek, artykułów) wraz z opisem umożliwiającym identyfikację dzieła.

Opis bibliograficzny – podstawowe dane identyfikujące dzieło piśmiennicze: książkę, czasopismo, artykuł.

Literatura podmiotu – wybrane do analizy teksty literackie, ikonograficzne, filmowe, których dotyczy temat prezentacji.

Literatura przedmiotu – wybrane opracowania naukowe, książki, artykuły pozwalające poznać stan badań nad interesującym nas tematem.

Oddawana na cztery tygodnie przed egzaminem bibliografia powinna uwzględniać podział na literaturę podmiotu i literaturę przedmiotu.

WAŻNE INFORMACJE

Zasady sporządzania opisów bibliograficznych są znormalizowane.

Najnowsza norma wprowadza obowiązek podawania **numeru ISBN** książki. Skrót ten pochodzi z angielskiego International Standard Book Number i jest międzynarodowym 10-cyfrowym znakiem zawierającym informację o kraju, wydawcy i samej książce.

Norma nie precyzuje znaków interpunkcyjnych stosowanych w opisie bibliograficznym, jednak należy je stosować konsekwentnie, czyli stosować jednolitą interpunkcję we wszystkich przypisach, oddzielając każdy element od poprzedniego, np. kropką lub przecinkiem.

Opis piszemy w linii ciągłej – od marginesu od marginesu.

Numeru ISBN nie przedzielamy na dwie linijki.

W opisie autora pomijamy informacje o jego stopniach naukowych i funkcjach.

Nazwę wydawcy możemy skracać, pisząc np. PWN zamiast Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Jeżeli jest to wydanie pierwsze lub nie ma informacji, które to wydanie, to ten element opisu pomijamy.

OPIS BIBLIOGRAFICZNY KSIĄŻKI

W opisie bibliograficznym należy uwzględnić:

- ♣ nazwisko i imię autora
- ♣ tytuł
- ♣ miejsce wydania
- ♣ wydawcę
- ♣ rok wydania
- ♣ numer ISBN

Przykłady:

Tokarczuk Olga, Bieguni, Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2007, ISBN 978-83-08-03986-1

Szyborska Wiśława, Widok z ziarnkiem piasku, Poznań: Wydawnictwo a5, 1996, ISBN 83-85568-28-X

Książka wielotomowa:

Prus Bolesław, Lalka, T. 1-3, Warszawa: Świat Książki, 2002, ISBN 83-7311-26-85

W opisie książki autora obcojęzycznego należy podać nazwisko tłumacza.

William Szekspir, Hamlet, przekład Józef Paszkowski, Kraków: Wydawnictwo Greg, 2008, ISBN 978-83-7327-023-7

OPIS FRAGMENTU (ROZDZIAŁU) KSIĄŻKI

W opisie bibliograficznym należy uwzględnić:

- ♣ nazwisko i imię autora
- ♣ tytuł
- ♣ miejsce wydania
- ♣ wydawcę
- ♣ rok wydania
- ♣ lokalizację

Uwaga: w opisie fragmentu pomijamy numer ISBN

Miłosz Czesław, Poezje, Warszawa: Czytelnik, 1981, Zakłęcie, s. 336

PRACA ZBIOROWA (WIĘCEJ NIŻ 3 AUTORÓW)

W opisie bibliograficznym należy uwzględnić:

- ♣ tytuł

- ♣ imię i nazwisko redaktora lub autora wyboru
- ♣ oznaczenie wydania
- ♣ miejsce wydania
- ♣ rok wydania
- ♣ numer ISBN

np.

Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów, pod red. Jerzego Bralczyka, Warszawa: PWN, 2005, ISBN 83-01-145099

OPIS ARTYKUŁU W PRACY ZBIOROWEJ

W opisie uwzględniamy:

- ♣ nazwisko i imię autora
- ♣ tytuł artykułu
- ♣ tytuł dokumentu macierzystego
- ♣ wydanie
- ♣ rok
- ♣ lokalizację w obrębie dokumentu macierzystego

np.

Data Jan, Rozmowy Wokulskiego, czyli „Kładki, na których nie spotykają się ludzie różnych światów”, w: „Lalka” i inne: studia w stulecie polskiej powieści realistycznej, red. Józef Bachórz, Michał Głowiński, Warszawa: IBL PAN, 1992, s. 81-95

OPIS ARTYKUŁU Z CZASOPISMA

W opisie uwzględniamy:

- ♣ autora artykułu
- ♣ tytuł
- ♣ tytuł czasopisma
- ♣ rok wydania
- ♣ numer czasopisma
- ♣ numery stron

np.

Skrzypczak-Walkowiak Bogna, Literackie portrety niań i guwernantek, Polonistyka 2004, nr 1, s. 14-18

OPIS RECENZJI

W opisie uwzględniamy:

- ♣ autora książki recenzowanej
- ♣ tytuł książki
- ♣ miejsce wydania
- ♣ rok wydania
- ♣ rec. (skrót od recenzja)
- ♣ autora recenzji
- ♣ tytuł recenzji
- ♣ tytuł czasopisma i rok
- ♣ numer czasopisma
- ♣ numer strony

np.

Barańczak Stanisław, Wiersze zebrane, Poznań 2006, Rec. Nyczek Tadeusz, Stanisław Barańczak, Przekrój 2006, nr 46, s. 142

WYWIAD

W opisie uwzględniamy:

- ♣ nazwisko i imię udzielającego wywiadu
- ♣ tytuł artykułu
- ♣ rozmowę przepr.
- ♣ imię i nazwisko przeprowadzającego
- ♣ tytuł czasopisma i rok wydania
- ♣ numer czasopisma
- ♣ strony

np.

Kieślowski Krzysztof, Ciągłe poszukuję, rozmowę przepr. Stefan Węgrzyn, Polityka 1992, nr 50, s.12

STRONA INTERNETOWA

W opisie uwzględniamy:

- ♣ nazwisko i imię
- ♣ tytuł artykułu
- ♣ [online]
- ♣ miejsce publikacji
- ♣ instytucję sprawczą
- ♣ datę publikacji [dostęp, data dostępu]
- ♣ dostępny w Internecie: adres strony

np.

Herling-Grudziński Gustaw, Inny świat, [online] [dostęp 23 lutego 2007], dostępny w Internecie: <http://inny-swiat.klp.pl/>

OPIS DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO (np. dysku optycznego, kasety VHS, płyty DVD, bazy danych, programu komputerowego)

W opisie uwzględniamy:

- ▲ odpowiedzialność główną (autor)
- ▲ tytuł
- ▲ typ nośnika
- ▲ wydanie
- ▲ miejsce wydania
- ▲ datę wydania
- ▲ data dostępu (dla dokumentów dostępnych online)
- ▲ warunki dostępu (dla dokumentów dostępnych online)
- ▲ numer znormalizowany

np.

Kopaliński Władysław, Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych [CD-ROM], wersja 1. 0. 3. 16. Łódź, Pro-media CD, 1998, ISBN 83-7231-731-3

DOKUMENT MUZYCZNY

W opisie uwzględniamy:

- ▲ odpowiedzialność główną
- ▲ tytuł i typ nośnika
- ▲ wydanie
- ▲ miejsce wydania
- ▲ wydawcę
- ▲ datę wydania

np.

Beethoven Ludwig van, Piano Concertos 2 & 3 [CD], Hanower: Deutsche Grammophon, 2004

FILM

W opisie uwzględniamy:

- ▲ tytuł filmu [film]
- ▲ reż.
- ▲ imię i nazwisko reżysera
- ▲ miejsce dystrybucji: nazwa, rok produkcji
- ▲ nośnik

np.

Pan Tadeusz [film], reż. Andrzej Wajda, Warszawa: Visio Distribution Company, 1999